

27 ta' April, 1987

Imhallfin: -

S.T.O. Carmelo Schembri LL.D. - President
Onor. Hugh Harding B.A., LL.D., F.S.A., F.R.Hist.S.
Onor. Carmelo A. Agius B.A., LL.D.

Alfred Cachia bhala rappreżentant tas-soċjetà *Galdes & Mamo Ltd.*,
u dina bhala aġent tas-soċjetà assikuratrici estera *Royal Insurance (Int.)*
Ltd., surrogata fid-drittijiet ta' l-assikurat tagħha s-soċjetà *Alfred C.*
Borg & Son Ltd.

versus

Salvino Sullivan u Henry Sullivan bhala diretturi u in rappreżentanza
tas-soċjetà *Sullivan & Sullivan* u dina bhala aġent tal-*Polish Ocean*
Lines Armatari tal-vapur "*Jacel Malczowski*" u Godwin Abela u John
Cavallo bhala diretturi u in rappreżentanza tas-soċjetà "*The Cargo*
Handling Co. Ltd."

Notfika - Kontumaċja

Sentenza dwar validità ta' notifika u dwar il-konsegenti tardività tan-Nota ta' l-Eċċezzjonijiet. L-ewwel Qorti irriteriet illi n-notifika kienet saret validament.

Gie ritenut mill-Qorti ta' l-Appell illi deċiżjoni dwar kontumaċja tammonta għal sentenza u għalhekk il-proċedura ta' l-Appell kienet korrettement istitwita b'Nota u b'Petizzjoni.

L-art. 187(1) tal-Kodiċi tal-Proċedura huwa ta' natura generali u ntiz biex ikopri l-każ ta' notifika sija lill-persuna fizika sija lill-persuna morali. Fil-każ preżenti l-Att taċ-Ċitazzjoni thalla bil-posta fil-post tal-business tas-soċjetà konvenuta u għalhekk in-notifika kienet saret skond il-liġi.

Il-Qorti: -

Rat l-att taċ-ċitazzjoni pprezentata fl-Onorabbli Qorti tal-Kummerċ li bih l-attur *nomine*, wara li ppremetta li s-soċjetà Alfred C. Borg & Son Ltd., importat gewwa Malta *hdax (11)-il carton Radio Cassettes* minn Hong Kong fuq il-vapur *Jacel Malczowski* kif jirriżulta mill-Polza tal-kariku (Dok. A), illi meta l-merkanzija giet ikkonsenjata lill-importatur irriżulta li waħda mill-*cartons* kienet miftuħa u "retaped" u tliet *radio cassettes* fiha kienu neqsin kif gie rrapportat fis-survey magħmula mill-*Mercantile, Shipping & Coaling Co.* (Dok. B), illi bħala kumpens għal dan in-nuqqas is-soċjetà attriċi fil-kwalità premessa hallset l-importatur is-somma ta' mija u disa' u disgħin lira u tletin ċenteżmi (Lm199.30) u għalhekk giet issurrogata fid-drittijiet ta' l-importatur u l-konvenuti jew min minnhom huwa responsabbli għan-nuqqas, danni u spejjeż fuq indikati, talab li l-konvenuti *nomine* jew min minnhom għar-ragunijiet premissi (1) jiġu ddikjarati responsabbli għan-nuqqas fuq indikat u (2) jiġu kkundannati jhallsu l-attur *nomine* s-somma ta' Lm199.30, in linea ta' danni sofferti mill-importatur u surrogati lill-attur

nomine, u bl-interessi kummerċjali skond il-liġi mid-data tal-pagament magħmula mill-attur *nomine* fiċ-ċirkostanzi u minhabba l-obbligi hawn fuq premissi, bl-ispejjeż kontra l-konvenuti *nomine*;

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti Godwin Abela u John Cavallo fil-kwalità tagħhom premessa li biha eċċepew li t-talbiet attriċi, in kwantu diretti kontra s-soċjetà *The Cargo Handling Co. Ltd.*, huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jiġu miċhuda bl-ispejjeż *stante* illi s-soċjetà *The Cargo Handling Co. Ltd.*, ikkonsenjat il-merkanzija fl-istess stat u ammont li irċevietu;

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti Salvino Sullivan *et noe* li biha eċċepew illi l-konvenut Henry Sullivan m'huwix innotifikat bl-att taċ-ċitazzjoni u illi fil-mertu l-vapur mhux responsabbli għan-nuqqasijiet allegati mill-attur *nomine* u dan għaliex il-merkanzija kollha niżlet minn abbord;

Rat is-sentenza mogħtija mill-Onorabbli Qorti tal-Kummerċ fil-15 ta' Mejju, 1985, li biha ddikjarat u ddeċidiet li n-notifika tas-soċjetà konvenuta *Sullivan & Sullivan* saret tajba u skond il-liġi, iddikjarat li n-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti Salvino Sullivan *et noe* giet ipprezentata "*fuori termine*" u konsegwentement ordnat l-isfilz ta' l-istess nota mill-proċess, – spejjeż riservati wara li kkunsidrat illi:

Wara li giet ittrattata l-eċċezzjoni preliminari ssollewata mill-konvenut Sullivan u ġew ipprezentati n-noti rispettivi tal-partijiet fuq il-kwistjoni, il-Qorti giet mitluba tagħti sentenza fuq dan il-punt;

Il-kwistjoni kollha qamet billi fir-refta tal-marixxall hemm imnizzel biss li hu fl-4 ta' April, 1984, kien innotifika, permezz tal-posta b'registrazzjoni Numru D1838 bl-att in kwistjoni (Ċitazzjoni), lil Salvino Sullivan. Iċ-ċitazzjoni ta' l-attur apparti l-konvenuti Godwin Abela *et nomine* hija diretta kontra s-Socjetà *Sullivan & Sullivan* bhala aġenta tal-*Polish Ocean Lines* armaturi tal-Vapur "*Jacel Malczewski*". Is-socjetà *Sullivan & Sullivan* hija rappresentata minn żewġ Diretturi u ċjoè Salvino Sullivan u Henry Sullivan. L-indirizz mogħti fiċ-ċitazzjoni għan-notifika tal-kumpanija "*Sullivan & Sullivan*" huwa 150, St. Lucia Street, Valletta. Dan huwa l-indirizz tas-Sede ta' l-istess Socjetà konvenuta u fuq iċ-ċitazzjoni retro hemm imnizzel "*Kopja waħda*" u dan billi ċ-ċitazzjoni kienet diretta kontra s-Socjetà;

In-nota ta' l-eċċezzjonijiet ta' Salvino Sullivan *et nomine*, giet ipprezentata fid-19 ta' Ottubru, 1984. Minn dan jidher li l-kumpanija konvenuta baqgħet ma pprezentatx in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tagħha fit-terminu u kwindi għandha tiġi kkunsidrata bhala li baqgħet kontumaci. Mhux hekk ikun il-każ li kieku jiġi stabbilit li n-notifika saret hażin;

Skond l-artikolu 186(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, jikkontempla l-mod kif għandha ssir in-notifika. "*Service shall be effected by the delivery of a copy of the pleading to the person on whom the pleading is to be served or by leaving such copy at the place of residence or business or place of work or postal address, of such person with some member of his family or household or with some person in his service or his attorney or person authorised to receive his mail*";

Il-konvenuti *nomine* fin-nota ta' l-osservazzjonijiet tagħhom asserew (1) li minn kliem artikolu "*de quo*" jidher li l-persuna

trid tkun waħda fiżika u mhux morali għaliex ta' l-aħħar żgur m'għandux "membru tal-familja" u (2) u inoltre kieku setgħet tiġi nnotifikata persuna morali (s-Socjetà) l-liġi ma kinitx tirrikjedi rappreżentanza ta' din is-Socjetà f'atti legali jew ġudizzjarji. Għalhekk il-konvenuti *noe* skond l-artikolu 186(1) Henry Sullivan ma ġiex innotifikat;

Fil-fehma ta' dik il-Qorti l-artikolu 186(1) jittratta dwar kif għandhom isiru n-notifiki. Il-konvenuti f'din il-kawża apparti kif rappreżentati huma żewġ soċjetajiet waħda hija *Sullivan & Sullivan* u l-oħra *The Cargo Handling Limited*. Bil-kwistjoni in eżami l-Qorti għandha quddiema l-kumpanija "*Sullivan & Sullivan*". L-attur harrek lil din is-Socjetà konvenuta bil-mod kif tistabbilixxi l-liġi fis-sens billi harrek lill-istess, permezz taż-żewġ Diretturi kif tirrikjedi l-kostituzzjoni ta' l-istess Socjetà u dawn huma Salvino Sullivan u Henry Sullivan. In-notifika mill-attur thallset (kopja waħda) u indirizzata fis-sede tas-Socjetà konvenuta. L-artikolu 186(1) jittratta kif għandhom isiru n-notifiki lill-persuni li għandhom jirċievu l-atti. Il-liġi ma għamlitx distinzjoni bejn persuna fiżika u oħra morali iżda ssemmi "persuni". Kwindi *una volta* l-liġi ma tiddistingwix bejniethom "*nec nos distinguere debemus*";

F'dan il-każ huwa ovvju li n-notifika saret tajba billi l-att in kwistjoni ntbagħat liż-żewġ diretturi tas-Socjetà konvenuta għan-nom ta' l-istess fis-sede tal-kumpanija konvenuta. L-artikolu 186(1) kif emendat isemmi l-każ "*by leaving such copy at the place of residence or business....or person authorised to receive his mail*". F'dan il-każ il-"kopja" thalliet fil-"*place of residence or business*" tal-konvenuta li sede (residenza) u post tax-xogħol huwa dak indikat fiċ-ċitazzjoni *retro*. Il-kopja thalliet ukoll f'idejn Direttur ta' l-istess Socjetà li ċertament huwa

persuna awtorizzata li tirċievi l-posta. Min jista' jkun aktar awtorizzat li jirċievi u jiftah il-posta indirizzata lil xi soċjetà jekk mhux xi direttur ta' l-istess;

F'dan il-każ l-Att in kwistjoni ntbagħat bil-post u tal-posta li kkonsenja l-att "*de quo*" kien jinteressah biss li jnizzel wiehed mid-Diretturi għall-finijiet tal-*pink card* li jibgħat lill-Qorti. B'hekk jiġi li waqt li n-notifika saret tajba r-riferta tnizzlet kif fuq imsemmi. Dan b'ebda mod ma jfisser però li n-notifika lis-Soċjetà konvenuta kienet saret hażin. Għalhekk jidher li n-notifika "*de quo*" saret skond il-liġi;

Rat in-nota ta' l-appell ta' Salvino Ellul Sullivan u Henry Ellul Sullivan ipprezentata fit-23 ta' Mejju, 1985;

Rat il-petizzjoni ta' l-appell tal-konvenuti Salvino Sullivan u Henry Sullivan *nomine* li biha għar-raġunijiet hemm esposti talbu li din il-Qorti tirrevoka s-sentenza appellata tal-15 ta' Mejju, 1985, billi tiddikjara li s-soċjetà li jirrapprezentaw ma gietx innotifikata bl-att taċ-ċitazzjoni skond il-liġi u b'hekk ma kinitx kontumaċi u n-nota ta' l-eċċezzjonijiet saret fit-terminu u hija valida skond il-liġi u għalhekk m'għandhiex tigi sfilzata mill-proċess, u tirrinviya l-atti lill-ewwel Qorti għall-provi fil-mertu, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-attur *nomine*;

Rat ir-risposta ta' l-appell ta' l-attur Alfred Gatt *nomine* għall-imsemmija petizzjoni ta' l-appell;

Rat l-atti l-oħra rilevanti u opportuni;

Itrattat l-appell;

Ikkunsidrat:

Il-konvenuti *nomine* qegħdin jappellaw mid-deċiżjoni appellata sija bil-proċedura tar-rikors li tapplika f'każ li l-ewwel deċiżjoni tikkonsisti f' digriet interlokutorju kif ukoll bil-proċedura tan-nota ta' l-appell u tas-sussegwenti petizzjoni ta' l-appell li tapplika f'każ li l-ewwel deċiżjoni tiġi ritenuta li hija sentenza. Fl-appell li qiegħed jiġi kkunsidrat f'din is-sentenza il-konvenuti Salvino Sullivan u Henry Sullivan *nomine* appellaw permezz tan-nota u petizzjoni ta' l-appell;

Ikkunsidrat:

Id-deċiżjoni appellata iddikjarat u ddeċidiet li n-notifika tas-soċjetà konvenuta saret tajba u skond il-liġi; Mhux hekk biss imma ddikjarat ukoll li n-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti appellanti *nomine* ġiet ippreżentata "*fuori termine*" u konsegwentement ordnat l-isfilz ta' l-istess nota mill-proċess. Jidher għalhekk li d-deċiżjoni ta' l-Ewwel Qorti kienet timporta wkoll id-deċiżjoni jekk is-soċjetà konvenuta kinitx kontumaċi. L-Ewwel Qorti kkonkludiet li n-notifika kienet tajba, li għalhekk in-nota ta' l-eċċezzjonijiet ġiet ippreżentata "*fuori termine*" u kellha tiġi sfilzata, li jfisser dan kollu li l-ewwel Qorti ddeċidiet li s-soċjetà konvenuta kienet kontumaċi. Din il-Qorti tirritjeni illi deċiżjoni dwar kontumaċja tammonta għal sentenza (App. Pullicino *noe vs Mifsud noe*, 29-2-84) u kwindi fil-każ preżenti l-appell kellu jsir b'hal ma sar fl-appell li issa qed jiġi kkunsidrat b'din is-sentenza, ċjoè bil-proċedura tan-nota u tal-petizzjoni;

Ikkunsidrat:

Il-konvenuti appellanti *nomine* qegħdin jikkontendu li ma

kienx hemm notifika valida tagħhom billi kif jidher mir-riferta (fol. 2 *tergo*) ċ-ċitazzjoni giet innotifikata lil Salvino Sullivan *sic et simpliciter* li wahdu ma jirrapprezentax lis-soċjetà konvenuta;

L-artikolu 187(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, Kap. 12, Ediz. Riv. 1984 (gà l-artikolu 186(1), Kap. 15 Edizzjoni Riveduta 1942) kif emendat bl-Att XXVII ta' l-1979, jiddisponi li n-notifika ssir bil-kunsinna ta' kopja ta' l-iskrittura lill-persuna li lilha l-iskrittura għandha tkun innotifikata, jew billi dik il-kopja tithalla f'idejn membru tal-familja jew tad-dar jew f'idejn wiehed fis-servizz ta' dik il-persuna jew f'idejn il-prokuratur tagħha jew persuna awtorizzata minnha biex tircievi l-posta tagħha, fil-lok fejn toqgħod jew taħdem jew fil-post tax-xogħol jew fl-indirizz postali tagħha;

Il-Qorti hi tal-fehma li l-imsemmija disposizzjoni tal-liġi hija ta' natura ġenerali u li hija ntiza biex tkopri l-każ ta' notifika sija lill-persuna fizika sija lill-persuna morali. Dan jidher ċar ukoll min-nota marginali li hemm ma' l-imsemmija disposizzjoni li tgħid ukoll b'mod ġenerali kif isiru n-notifiki;

Minn eżami ta' l-imsemmija disposizzjoni tal-liġi jidher li fl-ewwel parti tagħha d-disposizzjoni qiegħda tenunċja r-regola ġenerali li n-notifika għandha ssir bil-konsenja ta' kopja ta' l-att lill-persuna li għandha tkun innotifikata. Imbagħad il-liġi tipprovdi alternattiva għall-imsemmija notifika billi tikkontempla, għall-finijiet tan-notifika, il-każ fejn il-kopja ta' l-att jista' jithalla u ma' min jista' hekk jithalla u tiddisponi *inter alia* li l-kopja ta' l-att tista' tithalla fil-lok fejn taħdem jew fil-post tax-xogħol ma' persuna li tkun fis-servizz tal-persuna nnotifikata jew ma' persuna awtorizzata biex tircievi l-posta tal-persuna nnotifikata;

Fil-każ preżenti kif jidher minn fol. 2 *tergo* ċ-ċitazzjoni t'halliet bil-posta fil-post tal-*business* tas-soċjetà konvenuta mad-direttur tagħha Salvino Sullivan li ċertament *qua* direttur huwa persuna fis-servizz tas-soċjetà konvenuta u persuna awtorizzata li tirċievi l-posta tagħha. Għalhekk in-notifika saret skond il-liġi u l-konvenuti appellanti *nomine* pprezentaw in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tagħhom tardivament. Il-kliem fir-riferta "Innotifikajt lil Salvino Sullivan" jirriflettu l-fatt materjali li l-kopja ta' l-att taċ-ċitazzjoni giet fiżikament ikkonsenjata lil Salvino Sullivan u ma jaffettwaw bl-ebda mod il-konklużjoni fuq raġġunta mill-Qorti;

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiddecidi billi tiċhad l-appell u tikkonferma d-deċiżjoni appellata u tibgħat lura l-atti tal-proċess lill-ewwel Qorti għall-kontinwazzjoni skond il-liġi. L-ispejjeż ta' dan l-appell għandhom jiġu ssopportati mill-konvenuti *nomine*.

